

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Biuro Kontroli i Audytu
Warszawa, 1 marca 2024 r.

Sprawozdanie z przeprowadzonych kontroli w 2023 roku przez Biuro Kontroli i Audytu

Zatwierdzam

Marcin Szemraj
Dyrektor Biura Kontroli i Audytu

Spis treści

WSTĘP.....	4
DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA WYDZIAŁU KONTROLI DO SPRAW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO I RODZINY	5
1.1 Realizacja zadań publicznych w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020- Edycja 2019.	6
1.2 Realizacja zadań publicznych w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020- Edycja 2020.	7
1.3 Realizacja zadania publicznego w ramach Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: Od wykluczenia do aktywizacji. Program pomocy osobom wykluczonym społecznie i zawodowo na lata 2020-2022. Konkurs ofert: Od wykluczenia do aktywizacji. Edycja 2020 r.	8
1.4 Realizacja zadania publicznego na podstawie umowy zawartej z Ministrem Rodziny i Polityki Społecznej w zakresie pozyskiwania partnerów Karty Dużej Rodziny lata 2020-2021.....	9
1.5 Realizacja zadań publicznych w ramach ogłoszenia o otwartym konkursie ofert pn. „Od zależności ku samodzielności” - edycja 2021 r.....	10
1.6 Realizacja zadań publicznych na podstawie umów zawartych z Ministrem Rodziny i Polityki Społecznej w zakresie promocji rodziny „Po pierwsze Rodzina!” na rok 2021.....	10
1.7 Realizacja zadania publicznego na podstawie umowy zawartej z Ministrem Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami” – Edycja 2020-2021.....	11
1.8 Realizacja zadania publicznego na podstawie umowy zawartej z Ministrem Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa dla członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnościami” – Edycja 2020- 2021.....	12
1.9 Realizacja zadań związanych ze świadczeniem wychowawczym w związku z zastosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego....	12
1.10 Realizacja Porozumienia zawartego w dniu 17 września 2014 r. z późniejszymi zmianami, o powierzeniu Agencji Rynku Rolnego zadań w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 – Operacja II.....	12
1.11 Realizacja Porozumienia zawartego w dniu 17 września 2014 r. z późniejszymi zmianami o powierzeniu Agencji Rynku Rolnego zadań w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 – Operacja I, Podprogram 2021....	13
1.12 Realizacja zadania publicznego na podstawie umowy zawartej z Ministrem Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.....	13
DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA WYDZIAŁU KONTROLI DO SPRAW PRACY.....	14
1.1 Wybrane aspekty funkcjonowania jednostek ochotniczych hufców pracy w 2022 roku.....	15

1.2 Realizacja w 2022 r. przez marszałka województwa lubuskiego zadań w zakresie wypłaty świadczeń z tytułu niezaspokojonych roszczeń pracowniczych.....	19
1.3 Działalność instytutów badawczych w zakresie określonym w art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych.	20
1.4 Realizacja projektów pilotażowych „nowe spojrzenie – nowe możliwości”.....	21
1.5 Kontrola w zakresie osiągnięcia kamienia milowego a53g „przeprowadzenie procesu konsultacji z partnerami społecznymi na temat potencjału układów zbiorowych i przeprowadzenie kompleksowej analizy potencjalnej roli jednolitej umowy o pracę w celu zwiększania elastyczności i bezpieczeństwa na polskim rynku pracy”.....	22
1.6 Kontrola w zakresie osiągnięcia kamienia milowego a65g „wejście w życie nowelizacji kodeksu pracy wprowadzającej na stałe do przepisów kodeksu pracy instytucję pracy zdalnej oraz elastyczne formy organizacji czasu pracy”.....	22

WSTĘP

1. Zgodnie z § 1 pkt 2 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej¹, Minister kieruje następującymi działami administracji rządowej: praca, rodzina, zabezpieczenie społeczne.

2. W Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej (obecnie Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej) w 2023 r. komórką wyznaczoną do przeprowadzania kontroli wewnętrznych oraz zewnętrznych było Biuro Kontroli i Audytu. Zakres uprawnień Biura w 2023 r. został określony w § 38 regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej² oraz w regulaminie wewnętrznym³.

Misją Biura jest profesjonalna realizacja działalności kontrolnej zmierzająca do dostarczenia Kierownictwu Ministerstwa informacji umożliwiającej skuteczne zarządzanie i osiągnięcie celów jednostki.

3. W BKA w 2023 r. kontrole realizowały dwa Wydziały, tj.:

- Wydział Kontroli do Spraw Zabezpieczenia Społecznego i Rodziny;
- Wydział Kontroli do Spraw Pracy.

W Sprawozdaniu przedstawiono istotne ustalenia kontroli wraz z wnioskami zmierzającymi do wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości.

4. BKA realizuje swoje zadania na podstawie rocznych planów kontroli. Biuro przeprowadza także kontrole doraźne, stanowiące przede wszystkim reakcję na sygnały o ewentualnych nieprawidłowościach.

5. Działalność kontrolna BKA w 2023 r. koncentrowała się wokół zagadnień związanych z zapewnieniem prawidłowego wykorzystania środków publicznych. W 2023 r. BKA zrealizowało 22 tematy kontrolne w ramach których wykonano:

- 27 kontroli wynikających z planów kontroli lub kontroli pozaplanowych, a także
 - 13 kontroli projektów w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój oraz
 - 2 wizyty monitoringowe projektów realizowanych w ramach tego ww. Programu oraz
 - 1 kontrolę z zakresu wypełniania przez fundacje obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu i
 - 2 kontrole kamieni milowych w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.
- Za zgodą Ministra nie zrealizowano dwóch kontroli z planu kontroli zewnętrznych MRiPS za rok 2023 w Białskim Stowarzyszeniu Artystycznym „Teatr Grodzki” oraz Fundacji na Rzecz Rozwoju Powiatu Monieckiego.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, wystąpienia pokontrolne/dokumenty pokontrolne zawierały zalecenia lub wnioski dotyczące ich usunięcia lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

¹ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz.U. z 2023 poz. 2715).

² Regulamin organizacyjny Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej stanowiący załącznik do zarządzenia nr 40 Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2022 r. (poz. 41).

³ Regulamin wewnętrzny Biura Kontroli i Audytu z dnia 18.01.2023 r.

DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA WYDZIAŁU KONTROLI DO SPRAW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO I RODZINY

Wydział Kontroli do Spraw Zabezpieczenia Społecznego i Rodziny w ramach 11 zagadnień tematycznych przeprowadził 16 kontroli wynikających z planów kontroli, a także 8 kontroli projektów i 2 wizyty monitoringowe w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja i Rozwój oraz jedną kontrolę z zakresu wypełniania przez fundacje obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Zakres przedmiotowy przeprowadzanych kontroli obejmował m.in.:

- prawidłowość wydatkowania dotacji przyznawanych podmiotom i organizacjom pozarządowym przez Ministra w ramach rządowych lub resortowych programów ze środków, których jest dysponentem,
- realizację zadań w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020,
- prawidłowość realizacji zadań związanych ze świadczeniem wychowawczym w związku z zastosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Kontrole zostały przeprowadzone w trybie określonym w przepisach ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej⁴, ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020⁵.

Na podstawie Roczego planu kontroli na 2023 rok z zakresu prawidłowości wypełniania przez fundacje obowiązków wynikających z ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu⁶ w 2023 r. przeprowadził jedną kontrolę planową. MRiPS w 2023 r. otrzymało informację o nałożeniu przez Ministra Finansów kary administracyjnej na podmiot objęty kontrolą przez BKA w roku wcześniejszym. Kontrola wykazała nieprawidłowości i na tej podstawie Minister Finansów nałożył na ten podmiot karę w wysokości 6 000,00 zł.

W wyniku zakończonych w 2023 roku kontroli działalność 1 jednostki oceniono pozytywnie, 4 jednostki oceniono pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości/uchybień, a 2 jednostki zostały ocenione negatywnie.

Minister skierował do 7 kierowników jednostek kontrolowanych wystąpienia pokontrolne zawierające łącznie 19 zaleceń pokontrolnych.

W 3 przypadkach kontrolowani poinformowali o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych, natomiast w 3 przypadkach, pomimo dodatkowych wezwań, kontrolowani nie przekazali stosownej informacji. W przypadku jednej kontroli, na dzień sporządzenia Sprawozdania, nie upłynął termin na złożenie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych.

Ponadto, Wydział zweryfikował pod kątem zgodności z Wytycznymi w zakresie kontroli w ramach planu rozwojowego współfinansowanego ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania odporności procedur kontroli realizacji przedsięwzięć/inwestycji w ramach KPO oraz Procedur stosowania Arachne urzędów wojewódzkich pełniących rolę Jednostek wspierających w ramach programu „Maluch +”.

⁴ Dz.U. z 2020 r. poz. 224.

⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 818.

⁶ tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1124.

Realizacja kontroli w 2023 rok, według poszczególnych tematów w okresie sprawozdawczym, przedstawia się następująco:

1.1 Realizacja zadań publicznych w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020- Edycja 2019.

Celem kontroli była ocena prawidłowości wykonania zadania publicznego, w tym m. in. wydatkowania środków publicznych przyznanych na podstawie umowy zawartej z Ministrem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020, Edycja 2019.

Kontrolę przeprowadzono w Fundacji Konwent Samorządowy na rzecz Społeczności III Wieku z siedzibą w Drobinie na podstawie umowy 17098/2019/ASOS z dnia 06.06.2019 r. (nazwa zadania: Wiosenna Szkoła Rad Seniorów).

Działalność Fundacji Konwent Samorządowy na rzecz Społeczności III Wieku została oceniona negatywnie. Stwierdzono następujące nieprawidłowości w realizacji zadania publicznego:

- wydatkowanie środków pochodzących z dotacji na cele niezwiązane z zadaniem publicznym w wysokości 172 224,12 zł;
- brak udokumentowania wieku i tożsamości deklarowanych uczestników, niespójność dokumentacji, co uniemożliwiało potwierdzenie spełniania kryteriów kwalifikowalności do grupy beneficjentów ostatecznych, a tym samym udokumentowanie osiągnięcia celu, czego wynikiem było uznanie wydatków w wysokości 182 199,87 zł za niekwalifikowalne;
- brak możliwości potwierdzenia prawidłowej realizacji poszczególnych działań zadania publicznego, co skutkowało uznaniem wydatków, jako poniesione niezgodnie z przeznaczeniem w wysokości 182 199,87 zł;
- brak udokumentowania realizacji 5 umów zleceń wykazanych w Sprawozdaniu z realizacji zadania oraz brak podpisania umowy zlecenia wskazanej w Zestawieniu faktur (rachunków) w Sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego w wysokości 10 218,62 zł. W związku z czym uznano wydatki wykazane w tych pozycjach, jako wydatki poniesione niezgodnie z przeznaczeniem;
- brak podpisu osoby odpowiedzialnej za sprawdzenie dokumentów pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym oraz zatwierdzającej dokument do wypłaty w pozycjach wykazanych w Sprawozdaniu z realizacji zadania. W związku z czym uznano wydatki w kwocie 8 689,40 zł wykazane w tych pozycjach, jako wydatki pobrane w nadmiernej wysokości;
- nienależyte wykonywanie obowiązków informacyjnych;
- brak zgłoszenia do Ministerstwa współorganizacji zadania publicznego z innym podmiotem;
- do kontroli nie przedłożono oświadczeń uczestników o zgodzie na przetwarzanie danych osobowych.

W związku z powyższym Minister wydał następujące zalecenia w przypadku realizowania zadań publicznych w przyszłości:

- wydatkowania środków pochodzących z dotacji na cele związane z zadaniem publicznym, w tym zgodnie z zapisami wynikającymi z Umowy i ustawy o finansach publicznych w zakresie ponoszenia ich z konta dedykowanego dla zadania publicznego;

- prawidłowego dokumentowania realizacji działań zadania publicznego, w tym kwalifikowalności uczestników, wydatków, działań informacyjnych oraz oświadczeń o zgodzie na przetwarzanie danych osobowych;
- przestrzegania przepisów Regulaminu Otwartego Konkursu Ofert w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020 w zakresie kontroli dokumentacji finansowo-księgowej;
- zgłaszania do Ministerstwa współorganizacji zadania publicznego z innym podmiotem.

Do dnia sporządzania Sprawozdania kierownik jednostki kontrolowanej, mimo dwukrotnego wezwania, nie poinformował o sposobie wdrożenia zaleceń pokontrolnych. Na podstawie decyzji Ministra Rodziny i Polityki Społecznej Fundacja Konwent została zobowiązana do zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem w kwocie 182 199,87 zł wraz z odsetkami, której Fundacja dotychczas nie zwróciła.

Obecnie trwają prace nad przygotowaniem i przekazaniem do właściwego Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych zawiadomienia o ujawnionych okolicznościach, wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Ponadto, w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020, Edycja 2019 przeprowadzono jeszcze jedną kontrolę w Fundacji Konwent Samorządowy na rzecz Społeczności III Wieku z siedzibą w Drobinie na podstawie umowy 18381/2019/ASOS z dnia 06.06.2019 r. (nazwa zadania: Dojrzały Wspaniały znów na ulicach. Parada Seniorów i Piknik Pokoleń).

Na dzień tworzenia niniejszego Sprawozdania dokumentacja pokontrolna dotycząca ww. kontroli w znajduje się na etapie przygotowania projektu wystąpienia pokontrolnego.

1.2 Realizacja zadań publicznych w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020- Edycja 2020.

Celem kontroli była ocena prawidłowości wykonania zadania publicznego, w tym m. in. wydatkowania środków finansowych przyznanych na podstawie umowy zawartej z Ministrem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach *Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020*, Edycja 2020.

Kontrolę przeprowadzono w Podlaskiej Federacji Organizacji Pozarządowych z siedzibą w Białymstoku.

Działalność Podlaskiej Federacji Organizacji Pozarządowych została oceniona negatywnie. Na ocenę wpływ miały następujące nieprawidłowości:

- w obszarze realizacji zadania publicznego nie przedstawiono pełnej dokumentacji potwierdzającej realizację: warsztatów dziennikarskich „Od Seniora do Redaktora”; II Forum Seniora, co skutkowało uznaniem wydatków w wysokości 16 324,97 zł za wydatkowane niezgodnie z przeznaczeniem;
- w obszarze dokumentacji finansowo-księgowej i rozliczenia realizacji zadania, polegające na:
 - dokonaniu przelewu wewnętrznego, co skutkuje uznaniem środków pochodzących z dotacji w wysokości 5 000,00 zł za środki wydatkowane niezgodnie z przeznaczeniem;
 - rozliczeniu w sprawozdaniu z wykonania zadania publicznego kwoty 1 250,00 zł jako wkładu finansowego niezgodnie z Regulaminem Otwartego Konkursu Ofert w ramach

Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020, Edycja 2020, a także § 4 ust. 3 Umowy, co skutkowało uznaniem kwoty w wysokości 360,29 zł za pobranie dotacji w nadmiernej wysokości;

- zwrocie niewykorzystanej części dotacji w wysokości 30 975,57 zł po terminie wskazanym w Umowie;
- w obszarze wykonywania obowiązków informacyjnych przez Zleceniobiorcę poprzez nie informowanie o finansowaniu wydarzenia przez Ministerstwo a także, brak logo programu ASOS na wydarzeniu II Forum Seniora.
- w obszarze realizacji obowiązku sprawozdawczego przez Zleceniobiorcę, polegające na:
 - nie wniesieniu wkładu finansowego i wykazaniu jego wniesienia w Sprawozdaniu;
 - podaniu wysokości poniesionego wkładu osobowego niezgodnie ze stanem faktycznym;

oraz uchybienia:

- brak dat na listach obecności;
- w obszarze realizacji obowiązku sprawozdawczego przez Zleceniobiorcę, poprzez wpisanie nieprawidłowej daty wystawienia dokumentu księgowego, braku numeru umowy zlecenia, wskazaniu błędnych numerów faktur. Omyłki te nie miały wpływu na sposób rozliczenia środków pochodzących z dotacji.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Minister wydał zalecenia zwiększenia nadzoru nad:

- dokonywaniem wydatków;
- przestrzeganiem terminowości dokonywania zwrotu niewykorzystanej części dotacji;
- prawidłowością dokumentowania operacji finansowych, w tym dokonywanych ze środków własnych;
- informowaniem o finansowaniu wydarzeń przez Ministerstwo oraz stosowaniem odpowiednich logotypów na materiałach informacyjno-promocyjnych związanych z zadaniem publicznym;
- dokumentowaniem poniesionych wydatków w sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego oraz wykazywaniem w sprawozdaniu faktycznie poniesionego wkładu osobowego;
- starannością sporządzania dokumentacji finansowej oraz sprawozdawczej.

Do dnia sporządzania niniejszego Sprawozdania kierownik jednostki kontrolowanej, mimo dodatkowego wezwania, nie poinformował o sposobie wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

Obecnie trwają prace nad przygotowaniem i przekazaniem do właściwego Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych zawiadomienia o ujawnionych okolicznościach, wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

1.3 Realizacja zadania publicznego w ramach Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: Od wykluczenia do aktywizacji. Program pomocy osobom wykluczonym społecznie i zawodowo na lata 2020-2022. Konkurs ofert: Od wykluczenia do aktywizacji. Edycja 2020 r.

Celem kontroli była ocena prawidłowości realizacji zadania publicznego w tym m. in. wydatkowania środków publicznych przyznanych na podstawie umowy zawartej z Ministrem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: Od wykluczenia do aktywizacji. Program pomocy osobom wykluczonym

społecznie i zawodowo na lata 2020-2022. Konkurs ofert: Od wykluczenia do aktywizacji. Edycja 2020 r.

Kontrolę przeprowadzono w Podlaskim Uniwersytecie Trzeciego Wieku z siedzibą w Białymstoku. Działalność podmiotu kontrolowanego została oceniona pozytywnie z nieprawidłowościami. Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w obszarze dokumentacji finansowo-księgowej i rozliczenia realizacji zadania, polegające na niewydatkowaniu środków finansowych pochodzących z dotacji w wysokości 800 zł, zgodnie z celem określonym w Umowie oraz wniesieniu wkładu rzeczowego w kwocie niższej od kwoty zadeklarowanej w Umowie, co skutkuje pobraniem w nadmiernej wysokości kwoty 3 350,52 zł;
- zwrotu niewykorzystanej części dotacji w wysokości 1 778,89 zł po terminie wskazanym w Umowie;
- w obszarze wykonywania obowiązków informacyjnych przez zleceniobiorcę. Nieprawidłowość polegała na braku w materiałach edukacyjnych dotyczących jednego szkolenia logo i informacji o współfinansowaniu ze środków otrzymanych od Zleceniodawcy;
- w obszarze realizacji obowiązku sprawozdawczego przez zleceniobiorcę, poprzez wykazanie danych finansowych niezgodnych z stanem faktycznym. Dane te miały wpływ na sposób rozliczenia środków pochodzących z dotacji.

W związku z powyższym Minister wydał zalecenia, dotyczące realizowania zadania publicznego w przyszłości poprzez wzmocnienie nadzoru nad jego realizacją, w tym:

- prawidłowością wydatkowania środków pochodzących z dotacji, w tym przede wszystkim wydatkowania jej zgodnie z celem określonym w Umowie;
- wywiązywaniem się z obowiązku wnoszenia wkładu rzeczowego zgodnie z warunkami określonymi w Umowie;
- przestrzeganiem terminu wskazanego w Umowie na zwrot niewykorzystanej części dotacji;
- należytych wykonywaniem obowiązków informacyjnych poprzez zamieszczanie w materiałach edukacyjnych, szkoleniowych logo i informacji o współfinansowaniu ze środków otrzymanych od Zleceniodawcy;
- sporządzaniem sprawozdania finansowego z realizacji zadania publicznego, zgodnie ze stanem faktycznym.

Kierownik jednostki kontrolowanej poinformował o sposobie wdrożenia zaleceń pokontrolnych oraz zwrocie dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w kwocie 4 405,52 zł.

1.4 Realizacja zadania publicznego na podstawie umowy zawartej z Ministrem Rodziny i Polityki Społecznej w zakresie pozyskiwania partnerów Karty Dużej Rodziny lata 2020-2021.

Celem kontroli była ocena prawidłowości realizacji zadania publicznego, w tym m.in. wydatkowanie środków finansowych przyznanych na podstawie umowy zawartej z Ministrem Rodziny i Polityki Społecznej.

Kontrolę przeprowadzono w Stowarzyszeniu Związków Dużych Rodzin Trzy Plus z siedzibą w Warszawie. Działalność podmiotu objętego kontrolą została oceniona pozytywnie z nieprawidłowościami. Na ocenę wpływ miały stwierdzone nieprawidłowości w obszarze wykonywania obowiązków informacyjnych przez zleceniobiorcę polegające na nieprzekazaniu w terminie określonym w § 6 ust. 6 Umowy planów komunikacyjnych dotyczących partnerów

strategicznych, logo oraz krótkiej informacji na temat działalności podmiotu oraz oferowanych przez niego zniżek.

Minister wydał zalecenie zwiększenia nadzoru nad terminowym przekazywaniem planów komunikacyjnych dotyczących partnerów strategicznych, logo oraz krótkiej informacji na temat działalności podmiotu oraz oferowanych przez niego zniżek.

Do dnia sporządzania Sprawozdania kierownik jednostki kontrolowanej, mimo dodatkowego wezwania, nie poinformował o sposobie wdrożenia zalecenia pokontrolnego.

1.5 Realizacja zadań publicznych w ramach ogłoszenia o otwartym konkursie ofert pn. „Od zależności ku samodzielności” - edycja 2021 r.

Celem kontroli była ocena prawidłowości realizacji zadania publicznego, w tym m.in. wydatkowania środków finansowych przyznanych na podstawie umowy zawartej z Ministrem Rodziny i Polityki Społecznej w ramach otwartego konkursu ofert pn. „Od zależności ku samodzielności” - edycja 2021 r. a Stowarzyszeniem Pomocy "Arka Noego" w Skarżysku-Kamiennej.

Działalność Stowarzyszenia została oceniona pozytywnie z nieprawidłowościami.

Stwierdzono nieprawidłowości w zakresie realizacji obowiązku informacyjnego przez Zleceniobiorcę, dotyczącego wypełniania obowiązków informacyjnych, o których mowa w art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷ oraz wydanych do niej na podstawie art. 35d ww. ustawy przepisów wykonawczych, polegającego na nie zawarciu na materiałach informacyjnych: barw RP, informacji o finansowaniu lub dofinansowaniu zadania z budżetu państwa, nazwy zadania (dotyczy plakatu informacyjnego), wartości finansowania lub dofinansowania i całkowitej wartości zadania.

W związku z powyższym Minister wydał następujące zalecenia:

- zgodnie z art. 35c ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych niezwłoczne wykonanie obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 35a ustawy o finansach publicznych oraz wydanych do niej na podstawie art. 35d ww. ustawy przepisów wykonawczych;
- dokonanie korekty sprawozdania z realizacji zadania publicznego w treści szczegółowego opisu wykonania działań 1.2 oraz 1.4, w porozumieniu z merytorycznym departamentem Ministerstwa;
- zwiększenie nadzoru nad prawidłowym sporządzaniem dokumentów finansowo-księgowych oraz sprawozdań z realizacji zadania.

Prezes Stowarzyszenia poinformował o częściowym wdrożeniu zaleceń pokontrolnych.

1.6 Realizacja zadań publicznych na podstawie umów zawartych z Ministrem Rodziny i Polityki Społecznej w zakresie promocji rodziny „Po pierwsze Rodzina!” na rok 2021.

Celem kontroli była ocena prawidłowości realizacji zadania publicznego, w tym m.in. wydatkowanie środków finansowych przyznanych na podstawie umowy zawartej z Ministrem Rodziny i Polityki Społecznej w ramach II otwartego konkursu ofert w zakresie promocji rodziny „Po pierwsze Rodzina!” na rok 2021. W 2023 r. przeprowadzono kontrolę w Fundacji Życie z siedzibą w Łodzi, która została wszczęta w roku 2022.

⁷ tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.

Na dzień sporządzenia Sprawozdania dokumentacja pokontrolna dotycząca kontroli w Fundacji Życie znajduje się na etapie przygotowania projektu wystąpienia pokontrolnego. Ponadto, przeprowadzono kontrolę Fundacji Republikańskiej z siedzibą w Warszawie. Na początku 2024 r. do Fundacji Republikańskiej zostało przekazane wystąpienie pokontrolne. Na podstawie ustaleń kontroli, działalność jednostki w zakresie objętym kontrolą oceniono negatywnie.

Na ocenę wpływ miały następujące nieprawidłowości:

- w obszarze dokumentacji finansowo-księgowej i rozliczenia realizacji zadania, polegające na: dokonaniu przelewu środków z konta projektu na konto główne Fundacji na kwotę 12 998,07 zł, po zakończeniu realizacji zadania publicznego;
- zwrocie niewykorzystanej części dotacji w wysokości 16 103,30 zł po terminie wskazanym w Umowie,
- opłaceniu faktur VAT w kwocie brutto ze środków dotacji, pomimo możliwości odzyskania części VAT z Urzędu Skarbowego,
- w obszarze sprawozdawczości, polegające na: wpisaniu w części Sprawozdania z wykonania wydatków, rozliczenie wydatków za rok 2021, pozycji wynagrodzenia za 12 felietonów, kwoty faktycznie poniesionych wydatków w wysokości 17 999,00 zł, gdy faktycznie poniesione wydatki z tego tytułu wyniosły 17 999,99 zł.

W związku z powyższym Minister wydał zalecenia:

- zwiększenia nadzoru nad: prawidłowością dokonywania operacji finansowych;
- przestrzeganiem terminowości dokonywania zwrotu niewykorzystanej części dotacji;
- prawidłowym przedstawianiem danych w sprawozdaniu końcowym z wykonania zadania publicznego w zakresie merytorycznym oraz finansowym.

W związku z brakiem odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne w najbliższym czasie zostanie wystosowane pismo dotyczące monitoringu wykonania zaleceń pokontrolnych.

Kontrolę w Fundacji Komitetu Obchodów Narodowego Dnia Życia z siedzibą w Warszawie wszczęto w 2022 r. W roku 2023 przygotowano projekt wystąpienia pokontrolnego, jednak Fundacja została rozwiązana w 2023 r. bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego i wobec powyższego obecnie trwają uzgodnienia dotyczące zwrotu środków dotacji.

1.7 Realizacja zadania publicznego na podstawie umowy zawartej z Ministrem Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami” – Edycja 2020-2021.

Celem kontroli była ocena prawidłowości wykonania zadania publicznego, w tym m. in. wydatkowania środków publicznych przyznanych na podstawie umowy zawartej z Ministrem Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami” – Edycja 2020-2021.

W 2023 r. przeprowadzono kontrole w 2 podmiotach, tj.: w Towarzystwie Opieki nad Ociemniałymi Stowarzyszenie z siedzibą w Laskach oraz Stowarzyszeniu Przyjaciół i Rodziców Osób z Upośledzeniem Intelaktualnym „Jutrzenka” z siedzibą w Legnicy.

Na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania w przypadku Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi Stowarzyszenie z siedzibą w Laskach został przekazany projekt wystąpienia pokontrolnej. Na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania nie minął termin na odniesienie się do projektu wystąpienia. W przypadku Stowarzyszenia Przyjaciół i Rodziców Osób

z Upośledzeniem Intelktualnym „Jutrzenka” dokumentacja pokontrolna znajduje się na etapie przygotowania projektu wystąpienia pokontrolnego.

1.8 Realizacja zadania publicznego na podstawie umowy zawartej z Ministrem Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa dla członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnościami” – Edycja 2020-2021.

Celem kontroli była ocena prawidłowości wykonania zadania publicznego, w tym m. in. wydatkowania środków publicznych przyznanych na podstawie umowy zawartej z Ministrem Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa dla członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnościami” – Edycja 2020-2021.

W 2023 r. przeprowadzono kontrole w 2 podmiotach, tj.: w Caritas Diecezji Kieleckiej oraz Stowarzyszeniu Pomocy Osobom z Autyzmem w Częstochowie.

Na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania dokumentacja pokontrolna dotycząca kontroli w Caritas Diecezji Kieleckiej znajduje się na etapie przygotowania projektu wystąpienia pokontrolnego, natomiast do Stowarzyszenia Pomocy Osobom z Autyzmem w Częstochowie został przekazany projekt wystąpienia pokontrolnego. Na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania nie minął termin na odniesienie się do projektu wystąpienia przez Stowarzyszenie.

1.9 Realizacja zadań związanych ze świadczeniem wychowawczym w związku z zastosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Celem kontroli była ocena prawidłowości realizacji zadań związanych ze świadczeniem wychowawczym w związku z zastosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W 2023 r. kontrolę zrealizowano, przy współpracy z pracownikami Departamentu Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego MRPiPS, w Wydziale Polityki Społecznej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego. Na dzień tworzenia niniejszego Sprawozdania dokumentacja pokontrolna dotycząca kontroli w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim znajduje się na etapie opracowania projektu wystąpienia pokontrolnego.

1.10 Realizacja Porozumienia zawartego w dniu 17 września 2014 r. z późniejszymi zmianami, o powierzeniu Agencji Rynku Rolnego zadań w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 – Operacja II.

Celem kontroli była ocena realizacji Porozumienia zawartego w dniu 17 września 2014 r. z późniejszymi zmianami o powierzeniu Agencji Rynku Rolnego zadań w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020.

Działalność jednostki kontrolowanej w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie pomimo stwierdzonych uchybień.

Podczas kontroli stwierdzono następujące uchybienie: KOWR w ramach kontroli weryfikował obowiązek przeprowadzenia kontroli przez OPR w co najmniej 10% OPL, jednakże zgromadzona dokumentacja nie pozwoliła na potwierdzenie, że każdy OPR przeprowadził co najmniej 10% kontroli w OPL. W związku z powyższym wydano zalecenie wzmocnienia nadzoru nad kontrolami przeprowadzanymi w OPR i OPL przez organizacje partnerskie, którego efektem

będzie możliwość potwierdzenia przez KOWR, że w każdej OPR i OPL przeprowadzono kontrole na poziomie 10% zgodnie z Wytycznymi Instytucji Zarządzającej dla Instytucji Pośredniczącej i beneficjentów dotyczące działań realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w Podprogramie 2021.

Kierownik jednostki kontrolowanej poinformował o sposobie wdrożenia wydanego zalecenia pokontrolnego.

1.11 Realizacja Porozumienia zawartego w dniu 17 września 2014 r. z późniejszymi zmianami o powierzeniu Agencji Rynku Rolnego zadań w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 – Operacja I, Podprogram 2021.

Celem kontroli była ocena realizacji Porozumienia zawartego w dniu 17 września 2014 r. z późniejszymi zmianami o powierzeniu Agencji Rynku Rolnego zadań w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 oraz umowy o dofinansowanie projektu „Realizacja przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa Operacji I – zakup żywności w procedurze zamówień Publicznych w Podprogramie 2021” w ramach POPŻ 2014-2020.

W 2023 r. kontrolę zrealizowano w Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa w Warszawie.

Działalność jednostki kontrolowanej w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie. Nie wydano zaleceń pokontrolnych.

1.12 Realizacja zadania publicznego na podstawie umowy zawartej z Ministrem Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Celem kontroli była ocena realizacji umów zawartych z Ministrem Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

W ramach wsparcia Wydziału Kontroli w Departamencie Wdrażania EFS w MRPiPS, Wydział przeprowadził, przy współpracy z pracownikiem Samodzielnego Stanowiska Audytu Wewnętrznego, 8 kontroli w ramach Programu PO WER oraz 2 wizyty monitoringowe. Kontrole zrealizowano w:

- Fundacji Aktywizacja, nr projektu POWR.01.05.01-00-0032/20,
- Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej Województwa Śląskiego, nr projektu POWR.02.05.00-00-0209/17,
- Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Rzeszowie, nr projektu POWR.02.05.00-0208/17,
- Fundacji Flexi Mind, nr projektu POWR.02.05.00-0368/19,
- Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej – Biurze Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych (dodatkowo przeprowadzono wizytę monitoringową), nr projektu POWR 02.06.00-00-066/21,
- Stowarzyszeniu Morena, nr projektu POWR 01.04.00-00-056/18,
- Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Poznaniu (dodatkowo przeprowadzono wizytę monitoringową), nr projektu POWR 02.08.00-0034/19,
- Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej - Departamencie Ekonomii Społecznej, nr projektu POWR 02.09.00-00-0049/18.

Dokumentacja dotycząca kontroli w: Biurze Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, Stowarzyszeniu Morena, oraz Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Poznaniu znajduje się na etapie opracowania informacji pokontrolnej.

DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA WYDZIAŁU KONTROLI DO SPRAW PRACY.

1. Wydział Kontroli do Spraw Pracy w ramach 11 tematów przeprowadził 18 kontroli jednostkowych w 25 podmiotach:
 - 1) wybrane aspekty funkcjonowania jednostek Ochotniczych Hufców Pracy w 2022 r., w:
 - Komendzie Głównej OHP,
 - Lubuskiej Wojewódzkiej Komendzie OHP,
 - 5 Ośrodkach Szkolenia i Wychowania OHP w: Zielonej Górze, Strzelcach Krajeńskich, Międzyrzeczu, Wiechlicach oraz Niechanowie – kontrola pozaplanowa;
 - 2) realizacja projektów pilotażowych „Nowe spojrzenie – nowe możliwości” w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Krakowie;
 - 3) realizacja w 2022 r. przez Marszałka Województwa Lubuskiego zadań w zakresie wypłaty świadczeń z tytułu niezaspokojonych roszczeń pracowniczych w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Zielonej Górze;
 - 4) działalność instytutów badawczych w zakresie określonym w art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych, w Instytucie Pracy i Spraw Socjalnych oraz w Centralnym Instytucie Ochrony Pracy – Państwowym Instytucie Badawczym;
 - 5) osiągnięcie kamienia milowego A53G „Przeprowadzenie procesu konsultacji z partnerami społecznymi na temat potencjału układów zbiorowych i przeprowadzenie kompleksowej analizy potencjalnej roli jednolitej umowy o pracę w celu zwiększania elastyczności i bezpieczeństwa na polskim rynku pracy” – jedną kontrolą objęto 3 komórki organizacyjne MRPiPS odpowiedzialne za realizację kamienia milowego, tj. Departament Prawa Pracy, Departament Analiz Ekonomicznych oraz Departament Dialogu i Partnerstwa Społecznego;
 - 6) osiągnięcie kamienia milowego A65G „Wejście w życie nowelizacji Kodeksu pracy wprowadzającej na stałe do przepisów Kodeksu pracy instytucję pracy zdalnej oraz elastyczne formy organizacji czasu pracy” w Departamencie Prawa Pracy w MRPiPS;
 - 7) w zakresie wsparcia Wydziału Kontroli w Departamencie Wdrażania EFS w MRPiPS, w ramach POWER projektu nr:
 - POWR.02.09.00-00-0006/16 pn. „Zintegrowany system zapewnienia wysokiej jakości usług Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej” w Departamencie Ekonomii Społecznej w MRPiPS;
 - POWR.02.08.00-00-0113/21-00 pn. „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” w: Departamencie Pomocy i Integracji Społecznej w MRPiPS (Lider), Fundacja FLEXI MIND (Partner) oraz Instytucie Pracy i Spraw Socjalnych (Partner),
 - POWR.02.08.00-00-0022/17 pn. "W poszukiwaniu modelowych rozwiązań" w: Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Białymstoku (Lider),

Stowarzyszeniu Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych im. Króla Zygmunta Augusta w Augustowie (Partner) oraz Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną KOŁO w Suwałkach (Partner),

- POWR.01.03.01-00-0001/22 pn. "Aktywni górą!" w Komendzie Głównej OHP oraz w Mazowieckiej Wojewódzkiej Komendzie OHP,
- POWR.01.05.01-00-0112/20 pn. "Wielkopolska strefa aktywizacji" w Fundacji AKME z siedzibą w Poznaniu.

1.1 Wybrane aspekty funkcjonowania jednostek ochotniczych hufców pracy w 2022 roku.

Kontrole planowe zostały przeprowadzone w 6 jednostkach OHP, tj. w : Komendzie Głównej OHP, Lubuskiej Wojewódzkiej Komendzie OHP oraz 4 Ośrodkach Szkolenia i Wychowania OHP w: Zielonej Górze, Strzelcach Krajeńskich, Międzyrzeczu i Wiechlicach.

Poza planem kontroli na 2023 r., przeprowadzono jedną kontrolę w Ośrodku Szkolenia i Wychowania OHP w Niechanowie.

Celem ogólnym kontroli było dokonanie oceny działalności kontrolowanych jednostek na podstawie ustalonego stanu faktycznego i w oparciu o kryteria kontroli.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania zakończono kontrole w 6 jednostkach OHP⁸ natomiast w jednym przypadku⁹ kontrola jest w trakcie realizacji.

Za nieprawidłowe działania uznano w szczególności, na poziomie:

1. Lubuskiej Wojewódzkiej Komendy OHP:

- 1) - niepodjęcie skutecznych działań zmierzających do uporządkowania nieprawidłowości w funkcjonowaniu 2 Hufców Pracy, tj. w:
 - 1.1. Świebodzinie – od kilku lat liczba uczestników systematycznie spada (w 2019 r. – 22, w 2020 r. – 13, w 2021 r. – 11, w 2022 r. – 11, obecnie nie udało się utworzyć oddziału szkolnego, ze względu na niewystarczającą liczbę młodzieży). Pomimo tych okoliczności w 2022 r. w Jednostce wykazano 2 etaty,
 - 1.2. Gorzowie Wielkopolskim - od 2019 r. nie ma uczestników, pomimo to LWK OHP jeszcze na początku 2022 r. wyszczególniła w Jednostce 2 etaty,
- 2) brak przesłanek uzasadniających utworzenie i utrzymywanie stanowiska Pełnomocnika Wojewódzkiego Komendanta ds. przekształceń stacjonarnych jednostek opiekuńczo-wychowawczych,
- 3) niewystarczający nadzór nad działalnością jednostek podległych, między innymi w zakresie przygotowania i realizacji planów naprawczych,
- 4) nierzetelne sporządzenie dokumentacji związanej z organizacją Jednostki, zakresem obowiązków poszczególnych pracowników,
- 5) brak nadzoru nad działalnością kontrolną; niezasadne odstąpienie od realizacji kontroli w 2022 r., natomiast w 2023 r. podejmowanie kontroli z naruszeniem zasad i trybu ich

⁸ Lubuska Wojewódzka Komenda OHP oraz 5 Ośrodków Szkolenia i Wychowania OHP w: Zielonej Górze, Strzelcach Krajeńskich, Międzyrzeczu, Wiechlicach oraz Niechanowie.

⁹ Komenda Główna OHP.

- przeprowadzania; dokumentację w zakresie przygotowania kontroli oraz dokumentowania jej przebiegu sporządzono w sposób nierzetelny,
- 6) brak ogólnodostępnych, jednolitych i niezmiennych zasad w zakresie prowadzenia polityki dotyczącej podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników, niedokonywanie analizy zapotrzebowań i zaniechanie sporządzenia planów szkoleń na lata 2022 i 2023, nierzetelne weryfikowanie dokumentacji, co skutkowało w jednym przypadku wypłaceniem refundacji w kwocie wyższej, niż określono w umowie szkoleniowej,
 - 7) niewystarczający nadzór nad przebiegiem realizacji umów o refundację, w 8 przypadkach nie sporządzono pisemnych aneksów do umów dotyczących okresów, za które będzie dokonywana refundacja, nie korzystano z uprawnienia do sprawdzenia dokumentacji pracodawców, co mogło ograniczyć jakość sprawowanego nadzoru Wojewódzkiego Komendanta LWK OHP nad środkami otrzymanymi z Funduszu Pracy,
 - 8) naruszenie postanowień rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 30 kwietnia 2008 r. w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w niektórych państwowych jednostkach budżetowych¹⁰ (dalej: rozporządzenie w spr. wynagradzania), tj. w 6 przypadkach zatrudnienie bez udokumentowania wymaganej liczby lat pracy albo bez spełnienia wymogu odpowiedniego wykształcenia,
 - 9) w 4 przypadkach zakresy obowiązków pracowników albo dokument potwierdzający wykształcenie nie zostały włączone do ich akt osobowych, pomimo dyspozycji zawartej w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 10 grudnia 2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej¹¹,
 - 10) naruszenie art. 10 ust. 7 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi¹², poprzez naliczenie i wypłacenie głównemu księgowemu nagrody rocznej za 2022 r. w wysokości zawyżonej o 4 800,00 zł,
 - 11) niezapewnienie prawidłowego przebiegu procesu naboru na wolne stanowiska pracy w LWK OHP, przede wszystkim poprzez wyłonienie kandydata przed wskazanym w ogłoszeniu o naborze terminem złożenia dokumentów aplikacyjnych (3 przypadki), nieudokumentowanie poszczególnych jego etapów (we wszystkich zbadanych 9 sprawach brak zgłoszeń potrzeby zatrudnienia nowego pracownika oraz brak zatwierdzenia przez Wojewódzkiego Komendanta LWK OHP ogłoszeń o naborze),
 - 12) niewystarczający nadzór w zakresie opracowania, prowadzenia i weryfikacji dokumentacji dotyczącej funkcjonowania jednostek podległych (w tym planów opiekuńczo-wychowawczych oraz sytuacji opiekuńczo-wychowawczej uczestników), co mogło mieć wpływ na jakość zakładanych i realizowanych celów wychowawczych adresowanych do uczestników OHP.

2. na poziomie Ośrodków Szkolenia i Wychowania OHP:

- 1) w 4 jednostkach¹³ naruszenie wymogów *Regulaminu rekrutacji młodzieży do OHP na rok szkolny 2022/2023*¹⁴ i *Wytycznych do realizacji rekrutacji młodzieży do Ochotniczych Hufców*

¹⁰ t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1449.

¹¹ Dz.U. z 2018 r. poz. 2369.

¹² t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2136.

¹³ 4 OSiW OHP w: Niechanowie, Międzyrzeczu, Strzelcach Krajeńskich oraz Wiechlicach.

¹⁴ z 25 marca 2022 r.

- Pracy na rok szkolny 2022/2023*¹⁵ określonych przez Komendanta Głównego OHP poprzez niezgłoszenie w łącznie 30 przypadkach do Dyrektora Biura Edukacji i Zatrudnienia Komendy Głównej OHP wyjątków od kryterium rekrutacyjnego – ukończony 15. rok życia, nieukończony 18. rok życia, a w konsekwencji nieotrzymanie zgody równoznacznej spełnieniu tego kryterium,
- 2) w 3 jednostkach¹⁶ niezapewnienie wystarczającej opieki nad uczestnikami OHP, zdarzało się, że jeden wychowawca miał pod opieką ponad 40 wychowanków,
 - 3) w 4 jednostkach¹⁷ przyjęcie uczestników OHP na podstawie niekompletnej dokumentacji rekrutacyjnej oraz w jednej jednostce¹⁸ przyjęcie do OHP kandydatów (17% zrekrutowanych na rok szkolny 2022/2023) przed ich formalnym zakwalifikowaniem przez komisję rekrutacyjną,
 - 4) w 2 jednostkach¹⁹, w łącznie 37 przypadkach, naruszenie normy odpoczynku dobowego poprzez niezagwarantowanie odpoczynku dobowego wynoszącego 11 godzin w ciągu doby,
 - 5) w 5 jednostkach²⁰ nierzetelne sporządzenie raportów z dyżurów wychowawców poprzez nieodnotowanie takich danych jak: informacje o stanie zdrowia uczestników, minimalna liczba kontroli sypialń w internacie, wskazanie drugiego wychowawcy pełniącego dyżur, liczba osób nieobecnych w internacie, czy też podawanie w nich informacji nieodzwierciedlających przebiegu dyżuru,
 - 6) w 3 jednostkach²¹ rozbieżności w dokumentacji dotyczącej czasu pracy pracowników, tj. pomiędzy miesięcznymi grafikami kadry, listami obecności i raportami z dyżurów,
 - 7) w 5 jednostkach²² nierzetelne sporządzenie dokumentacji związanej z organizacją jednostki, zakresem obowiązków poszczególnych pracowników, rekrutacją na rok szkolny 2022/2023, czy też częściowe prowadzenie dokumentacji funkcjonowania jednostki niezgodnie z wewnętrznym dokumentem opracowanym przez Komendę Główną OHP,
 - 8) w jednej jednostce²³ naruszenie postanowień rozporządzenia w spr. wynagradzania, tj. wyodrębnienie w strukturze OSiW stanowiska kierownika zespołu, pomimo że zgodnie z przepisami prawa wskazane stanowisko może zostać utworzone na poziomie Komendy Głównej OHP i Wojewódzkiej Komendy OHP oraz powołanie na nie osoby bez odpowiednich kwalifikacji,
 - 9) w 2 jednostkach brak 2 zakresów obowiązków pracowników²⁴ albo opracowanie ich w sposób niespójny z innymi aktami wewnętrznymi w OHP²⁵.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wydał zalecenia dotyczące m.in.:

1. na poziomie Lubuskiej Wojewódzkiej Komendy OHP:
 - 1) podjęcie działań w celu wyegzekwowania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń przez pracowników LWK OHP,

¹⁵ z 25 marca 2022 r.

¹⁶ 3 OSiW OHP: Niechanowie, Międzyrzeczu oraz Zielonej Górze.

¹⁷ 4 OSiW OHP w: Wiechlicach, Strzelcach Krajeńskich, Międzyrzeczu, Zielonej Górze.

¹⁸ OSiW OHP w Wiechlicach.

¹⁹ 2 OSiW OHP w: Wiechlicach i Strzelcach Krajeńskich.

²⁰ 5 OSiW OHP w: Wiechlicach, Strzelcach Krajeńskich, Międzyrzeczu, Zielonej Górze, Niechanowie.

²¹ 3 OSiW OHP w: Międzyrzeczu, Niechanowie, Wiechlicach.

²² 5 OSiW OHP w: Wiechlicach, Strzelcach Krajeńskich, Międzyrzeczu, Zielonej Górze, Niechanowie.

²³ OSiW OHP w Wiechlicach.

²⁴ OSiW OHP w Zielonej Górze.

²⁵ OSiW OHP w Niechanowie.

- 2) przegląd działalności jednostek będących w strukturach LWK OHP pod kątem uzasadnienia i perspektywy dalszej ich działalności,
- 3) wzmocnienie w Jednostce nadzoru nad polityką kadrową, w szczególności w zakresie:
 - przestrzegania wewnętrznych regulacji związanych z naborem na wolne stanowiska pracy w LWK OHP,
 - wyeliminowania przypadków zatrudniania osób w sposób niezgodny z rozporządzeniem w spr. wynagradzania, w tym nieposiadających wymaganych kwalifikacji,
 - sporządzania planów szkoleń,
- 4) prowadzenie akt osobowych pracowników LWK OHP zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 10 grudnia 2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej,
- 5) przegląd i aktualizację zakresów czynności pracowników LWK OHP,
- 6) rozważenie opracowania zasad i warunków kierowania pracownikami na szkolenia oraz kierowania i finansowania innych form podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- 7) rozważenie opracowania i wdrożenia procedury bądź mechanizmu kontrolnego zapewniającego efektywne wykorzystanie środków finansowych przeznaczonych na podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników LWK OHP,
- 8) rozważenie opracowania i wdrożenia procedury dotyczącej planowania, przygotowania i realizacji kontroli oraz monitorowania realizacji zaleceń i wniosków pokontrolnych,
- 9) rozważenie zapewnienia szkoleń pracownikom LWK OHP w zakresie zasad i trybu planowania, przygotowania i prowadzenia kontroli oraz przygotowywania dokumentacji pokontrolnej,
- 10) wzmocnienie nadzoru nad działalnością jednostek będących w strukturach LWK OHP poprzez opracowanie i wdrożenie mechanizmu kontrolnego zapewniającego rzetelną analizę i weryfikację przekazywanych przez nie danych,
- 11) wdrożenie narzędzi i mechanizmów zarządczych zapewniających efektywny nadzór w procesach realizacji kontroli, obsługi refundacji, prowadzenia kadr oraz obsługi finansowej.
- 12) wyeliminowanie pozostałych problemów wskazanych w Wystąpieniu pokontrolnym.

2. na poziomie Ośrodków Szkolenia i Wychowania OHP:

- 1) przestrzeganie Procedury zapewnienia bezpieczeństwa młodzieży i ochrony jej przed krzywdzeniem oraz postępowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia uczestników OHP²⁶,
- 2) wdrożenie narzędzi i mechanizmów zarządczych zapewniających efektywny nadzór nad:
 - przestrzeganiem zasad prawidłowości, staranności i kompletności sporządzania i gromadzenia dokumentów²⁷,
 - zgodności działań OSiW OHP z aktami wewnętrznymi Komendanta Głównego OHP w zakresie rekrutacji na dany rok szkolny²⁸,
 - przestrzeganiem przepisów w obszarze prawa pracy²⁹,
- 3) podjęcie działań zmierzających do:

²⁶ 5 OSiW OHP w: Wiechlicach, Strzelcach Krajeńskich, Międzyrzeczu, Zielonej Górze, Niechanowie (w przypadku OSiW w Niechanowie, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zalecił wdrożenie Procedury).

²⁷ 5 OSiW OHP w: Wiechlicach, Strzelcach Krajeńskich, Międzyrzeczu, Zielonej Górze, Niechanowie.

²⁸ 4 OSiW OHP w: Wiechlicach, Strzelcach Krajeńskich, Międzyrzeczu, Niechanowie.

²⁹ 2 OSiW OHP w Strzelcach Krajeńskich i Wiechlicach.

- aktualizacji regulaminu organizacyjnego³⁰,
 - wzmocnienia/ustabilizowania zasobów kadrowych mających na celu zapewnienie prawidłowej realizacji zadań, jak również bezpieczeństwa uczestników OHP³¹,
- 4) przegląd i aktualizację zakresów czynności pracowników³².

Kierownicy jednostek OHP przekazali informację o wykonaniu zaleceń pokontrolnych w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości³³.

1.2 Realizacja w 2022 r. przez marszałka województwa lubuskiego zadań w zakresie wypłaty świadczeń z tytułu niezaspokojonych roszczeń pracowniczych.

Kontrola została przeprowadzona w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Zielonej Górze w zakresie realizacji w 2022 r. przez Marszałka Województwa Lubuskiego zadań w zakresie wypłaty świadczeń z tytułu niezaspokojonych roszczeń pracowniczych, z możliwością zasięgnięcia informacji z okresów wcześniejszych i późniejszych, jeżeli miały wpływ na kontrolowane zagadnienie.

Działalność Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie.

Urząd wydatkował środki Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych zgodnie z przeznaczeniem, tj. na zaspokojenie roszczeń pracowniczych w razie niemożności ich zaspokojenia z powodu niewypłacalności pracodawcy.

WUP przestrzegał zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu na wypłaty świadczeń, o których mowa w art. 15 oraz art. 16-19 ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy³⁴ (dalej: ustawa), jak również prawidłowo postępował w przypadkach odmowy wypłaty świadczeń pracowniczych, o których mowa w art. 20 ustawy.

Dokumentowanie i rozliczanie wydatkowanych przez Urząd środków FGŚP było prowadzone prawidłowo i odzwierciedlało stan rzeczywisty skontrolowanych wniosków i wykazów.

W badanym okresie do WUP wpłynęło 9 wykazów, w tym 5 zbiorczych (złożonych w trybie art. 15 ust. 1 ustawy) oraz 4 uzupełniające (złożone w trybie art. 15 ust. 2 ustawy). W wyniku rozpatrzenia wszystkich złożonych w 2022 r. wykazów WUP dokonał wypłaty świadczeń z FGŚP na rzecz 294 osób uprawnionych na kwotę 3 566 886,36 zł. Kontrolą objęto 4 wykazy na łączną kwotę 2 826 441,66 zł, w tym 3 wykazy zbiorcze i jeden uzupełniający.

W 2022 r. do Urzędu wpłynęły 132 wnioski indywidualne, z czego na dzień rozpoczęcia kontroli w systemie WUP Viator zarejestrowano 131. Wyjaśniono, że do systemu WUP Viator z powodu omyłki nie wprowadzono jednego wniosku, 1 marca 2022 r. uzupełniono dane w systemie.

³⁰ 4 OSiW OHP w: Strzelcach Krajeńskich, Międzyrzeczu, Zielonej Górze, Niechanowie.

³¹ 2 OSiW OHP w Międzyrzeczu i Niechanowie.

³² 3 OSiW OHP w: Niechanowie, Zielonej Górze, Międzyrzeczu.

³³ Z wyjątkiem LWK OHP – nie upłynął termin do złożenia informacji dot. wykonania zaleceń pokontrolnych oraz KG OHP – na dzień sporządzenia sprawozdania realizowane są czynności kontrolne w jednostce.

³⁴ t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 7.

WUP w 80 sprawach (60,61% ogółu złożonych wniosków) wypłacił z FGŚP świadczenia na rzecz osób uprawnionych w łącznej kwocie 2 020 047,99 zł, w 19 sprawach (14,39%) odmówił wypłaty w całości, w 31 sprawach (23,48%) postępowania zawieszono, 2 wnioski (1,52%) pozostawiono bez rozpatrzenia. Kontrolą objęto środki w kwocie 390 765,97 zł wypłaconej 16 osobom uprawnionym oraz 9 odmów wypłaty świadczeń w całości.

Wobec powyższych ustaleń kontroli, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej odstąpił od wydania zaleceń pokontrolnych.

1.3 Działalność instytutów badawczych w zakresie określonym w art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych.

Kontrole zostały przeprowadzone w 2 instytutach nadzorowanych przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, tj. w Instytucie Pracy i Spraw Socjalnych oraz w Centralnym Instytucie Ochrony Pracy-Państwowym Instytucie Badawczym.

Celem ogólnym kontroli było dokonanie oceny działalności finansowej, organizacji i jakości pracy oraz jakości zarządzania Instytutem w 2022 roku, z możliwością badania okresów wcześniejszych i późniejszych.

Działalność Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami. Do nieprawidłowości zaliczono to, że:

- Instytut poniósł nieuzasadnione koszty z tytułu opłat manipulacyjnych za zakup przez pracowników biletów na przejazdy krajowe, co było działaniem niecelowym i nieoszczędnym,
- czynności związane z dochodzeniem należności Instytutu podejmowano z nieuzasadnionym opóźnieniem, co nie skutkowało jednakże przedawnieniem roszczeń,
- nie funkcjonował nadzór nad prawidłowym prowadzeniem dokumentacji dotyczącej wykorzystania samochodów służbowych, co skutkowało brakami w tej dokumentacji lub niewłaściwym jej sporządzaniem,
- w sześciu przypadkach dokonano płatności za fakturę po terminie, co jednakże nie skutkowało koniecznością poniesienia przez Instytut dodatkowych kosztów z tytułu odsetek,
- w przypadku 6 umów cywilnoprawnych, zawartych z pracownikami Instytutu, nierzetelnie udokumentowano czas wykonania przedmiotu tych umów, poza godzinami świadczenia pracy w pięciodniowym tygodniu pracy.

W wystąpieniu pokontrolnym, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wydał zalecenia dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, tj.:

- 1) podjęcie działań i ustanowienie mechanizmów eliminujących ponoszenie nieuzasadnionych kosztów w działalności oraz opóźnienia w regulowaniu zobowiązań Instytutu;
- 2) podjęcie działań zapewniających właściwy nadzór nad obowiązkiem prawidłowego i kompletnego prowadzenia dokumentacji wykorzystania samochodów służbowych, jak również przeprowadzenie analizy potrzeb i możliwości zawierania poszczególnych danych w ww. dokumentacji;
- 3) wzmocnienie nadzoru nad:

- a) procesem windykacji należności i niedopuszczanie do nieuzasadnionego przedłużania czynności windykacyjnych wobec dłużników, w szczególności w zakresie występowania na drogę sądową i uzyskiwania tytułów wykonawczych,
- b) dokumentowaniem przeznaczania i odpracowania przez pracowników Instytutu czasu niezbędnego na realizację zawartych z nimi umów cywilnoprawnych w okresie pięciodniowego tygodnia pracy.

Dyrektor Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego przekazał Ministrowi Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej informację o sposobie wykonania zaleceń oraz o podjętych działaniach mających na celu usunięcie nieprawidłowości.

Na dzień sporządzania Sprawozdania, czynności kontrolne w Instytucie Pracy i Spraw Socjalnych są w trakcie realizacji.

1.4 Realizacja projektów pilotażowych „nowe spojrzenie – nowe możliwości”.

Kontrola została przeprowadzona w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Krakowie.

Celem ogólnym kontroli była ocena prawidłowości realizacji przez Urząd projektów pilotażowych pn. „Bonus dla Biznesu” oraz „Kompetencje dla pracy – doskonalenie kluczowych umiejętności miękkich i kompetencji przyszłości z wykorzystaniem interaktywnych narzędzi edukacyjnych, umożliwiających przekazywanie wiedzy i umiejętności na odległość”.

W ramach projektu pilotażowego pod nazwą „Nowe spojrzenie- nowe możliwości”, sfinansowanego ze środków rezerwy Funduszu Pracy, WUP w Krakowie zrealizował 2 umowy: nr 15/2021/P dot. realizacji projektu pn. „Bonus dla biznesu” oraz nr 16/2021/P dot. realizacji projektu pn. „Kompetencje dla pracy - doskonalenie kluczowych umiejętności miękkich i kompetencji przyszłości z wykorzystaniem interaktywnych narzędzi edukacyjnych, umożliwiających przekazywanie wiedzy i umiejętności na odległość”. Urząd opracował metody i stworzył narzędzia pomocy dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy lub pracodawców, z następującymi nieprawidłowościami:

- wydatkował środki FP niezgodnie z umową zawartą 22 listopada 2021 r. na konsultacje eksperckie oraz doradztwo z zakresu zarządzania wiekiem w projekcie pn. „Bonus dla biznesu”, co skutkowało wydatkowaniem środków niezgodnie z przeznaczeniem w wysokości 27 868,04 zł;
- wydatkował środki FP na działania niezaplanowane w umowie nr 15/2021/P, co skutkowało wydatkowaniem środków niezgodnie z przeznaczeniem w wysokości 13 600,00 zł;
- nie dochował formy pisemnej w przypadku zmian w realizacji umów nr 15/2021/P oraz 16/2021/P;
- dokonał odbioru i rozliczenia usługi niezgodnie z umową na konsultacje;
- dokonał odbioru usługi na przeprowadzenie 3 szkoleń stacjonarnych z zakresu zarządzania różnorodnością dla przedstawicieli publicznych służb zatrudnienia na podstawie nierzetelnej dokumentacji;
- nie zachował wymaganej wewnętrznymi procedurami elektronicznej formy prowadzenia dokumentacji zamówień publicznych w projekcie Bonus dla biznesu;
- nierzetelnie sporządził sprawozdania końcowe z projektu Bonus dla biznesu;

- w niewystarczającym stopniu monitorował realizację zadań doradczych wynikających z realizacji etapu III umowy na konsultacje;
- nie zapewnił wystarczających mechanizmów zarządczych polegających na pełnym i rzetelnym udokumentowaniu funkcjonowania i testowania platformy e-learningowej w projekcie „Kompetencje dla pracy”.

Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie wniósł zastrzeżenia do ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego. Na dzień sporządzenia Sprawozdania, przygotowywane jest stanowisko wobec wniesionych zastrzeżeń.

1.5 Kontrola w zakresie osiągnięcia kamienia milowego a53g „przeprowadzenie procesu konsultacji z partnerami społecznymi na temat potencjału układów zbiorowych i przeprowadzenie kompleksowej analizy potencjalnej roli jednolitej umowy o pracę w celu zwiększania elastyczności i bezpieczeństwa na polskim rynku pracy”.

Kontrola została przeprowadzona w 3 komórkach organizacyjnych MRPiPS, tj. w: Departamencie Analiz Ekonomicznych, Departamencie Prawa Pracy oraz Departamencie Dialogu i Partnerstwa Społecznego.

W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.6 Kontrola w zakresie osiągnięcia kamienia milowego a65g „wejście w życie nowelizacji kodeksu pracy wprowadzającej na stałe do przepisów kodeksu pracy instytucję pracy zdalnej oraz elastyczne formy organizacji czasu pracy”.

Kontrola została przeprowadzona w Departamencie Prawa Pracy MRPiPS.

W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.